

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2023 | Week 44

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zaterdag 4 november 2023

19.30 uur ds. M. van Kooten, ds. G. van Manen en ds.

W. Pieters (Reformatieherdenking)

D.V. zondag 5 november 2023

09.30 uur ds. J.A. van den Berg te St. Antoniepolder

15.00 uur ds. J.A. van den Berg

Collecten

1. Kerk

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Kerk (deurcollecte)

Van harte aanbevolen

Kinderoppas

Annemarie de Ruiter - van de Werfhorst, Nelleke

Schoonhoven-Slappendel en Charlotte Schrijver

Kerkenraadsverkiezing

Bij de kerkenraadsverkiezing van afgelopen maandag is de heer G. v.d. Bosch, Feytahof 5 verkozen in de aanstaande vacature van ouderling Fijan. De heer E. Mulder, Speekeboompje 49 is verkozen in de aanstaande vacature van diaken v.d. Zande. We bidden dat de Heere licht en wijsheid zal geven in de te nemen beslissing. De Heere zij ook de niet-verkozenen nabij.

Mannenvereniging

Aanstaande dinsdag, 7 november, komt mannenvereniging "Onderzoekt de Schriften" weer bij elkaar. Aanvang 19.30 uur in 't Kerkerf. Inleider deze avond is Rob van der Leeden. Het schriftgedeelte van deze keer is Genesis 14. Lees alvast de Bijbelstudie in MANkracht nr. 7 van september over 'Abram op oorlogspad'. Alle mannen vanaf 18 jaar zijn hartelijk welkom, ook als je zomaar een keertje wilt komen kijken.

De secretaris

Vrouwenvereniging Wees een zegen

DV woensdag 8 november is bijbelstudie 4 aan de beurt met als onderwerp "Vier ruiters" naar aanleiding van Openbaring 6. Graag deze bijbelstudie thuis voorbereiden. We hopen elkaar weer te ontmoeten vanaf half 8 met een kopje koffie of thee, waarna we rond kwart voor 8 gaan beginnen. Van harte welkom! Hartelijke groet van het bestuur

JV Timotheüs 14+

D.V. Dinsdag 7 november is er weer JV. Van 19:00-20:30. We hopen weer op een gezellige en een gezegende avond!

Groeten Johan en Wijnand

JV de Schatgravers

Ha jongens en meisjes, Volgende week dinsdagavond 7 november zijn jullie weer van harte welkom in 't Kerkerf. We hopen op weer een leuke en leerzame avond! Oke, met hapjes deze keer ;). We beginnen om zeven uur. Tot ziens!

Machiel en Annemiek

Reformartieherdenking

Op D.V. zaterdag 4 november zal er een reformatiedienst in de hervormde kerk worden gehouden. Ds.M.van Kooten zal spreken over Sola Gratia, ds.G.van Manen over Sola fide en ds.W.Pieters over Sola Scriptura. Er zal worden gecollecteerd voor de stichting In de Rechte Straat. Aanvang is 19.30 uur en iedereen is meer dan welkom.

Zangavond t.b.v. het Oranjehof

Op D.V. zaterdag 11 november zal er in de hervormde kerk een zangavond zijn die aanvangt op 19.30 uur. Medewerking wordt verleend door het Elspeets Mannen Ensemble onder leiding van Dick van Asselt. Martin Mans bespeelt het orgel en ds.van Kooten houdt een meditatie. De collecte is voor het Oranjehof.

Nieuw knapenkor

Jongens opgelet!! Ben jij tussen de 10 en 14 jaar, houd je van het zingen van Psalmen en Geestelijke liederen? Dan is dit misschien iets voor jou! Zingen in een koor met alleen maar jongens, zie jij dat wel zitten? Meld je dan snel aan. Stuur een mail met je gegevens naar: knapenkoorveluwe@outlook.com. En wie weet zing jij binnenkort wel met meerdere jongens in het knapenkor van de omgeving!

Ds. Jacob van der Werff van Elspeet

Een van de vele namen die op het predikantenbord naast de preekstoel prijken is die van Jacob van der Werff. Hij was predikant van onze ongedeelde gemeente inclusief Uddel van 1864 tot 1873. Jacob van der Werff was zoon van een predikant. Zijn vader, Luitje van der Werff (1750-1825) die geboren was in Sappemeer diende de Groningse gemeenten Sellingen (1786-1796) en Harkstede (1796-1825). Luitje en zijn vrouw Lummegien Nieburg hadden acht dochters en twee zonen. De eerste zoon was Haiko die in 1806

werd geboren. Hij was van 1829 tot aan zijn dood in 1864 predikant in het Noord-Hollandse Oosterland en Stroe. Hij behoorde tot de vrijzinnige stroming in de hervormde kerk.

Op 10 augustus 1812 werden Luitje en Lummegien verblijd met de geboorte van Jacob. Jacob ging theologie studeren. Hij bracht een prediking naar Schrift en belijdenis maar moest desondanks sedert zijn proponentsexamen in 1836 nog vier jaar wachten voordat hij een beroep ontving. Zijn eerste gemeente werd de hervormde gemeente van Zwartsluis. Hij deed daar op 21 december 1840 intrede nadat hij vooraf op 25 november in Groningen in het huwelijk was getreden met Maria Adelheid Bruijns (1818-1887) die gedoopt was in de Hersteld Evangelisch Lutherse gemeente te Amsterdam. In 1820 kwam het tot een echtbreuk tussen haar ouders waarop haar moeder Anna Adelheid Brandt hertrouwde. Halverwege de Zwartsluise periode werd zij in 1843 mede pastoriebewoner daar zij – nog maar 50 jaar- weduwe was geworden. Ze is van pastorie tot pastorie meeverhuisd totdat ze in 1876 in de laatste gemeente Kesteren overleed. Van der Werff diende Zwartsluis van 1840 tot 1846. Vervolgens was hij predikant in de gemeenten Aarlanderveen (1846-1852) Hedel (1852-1853) en Kesteren (1853-1857). In Kesteren was hij de eerste predikant die na jaren van ingezonkenheid in dit Betuws dorp een helder geluid liet horen vanaf de kansel. Het is vanuit deze gemeente ook geweest dat hij op 5 augustus 1855 als consulent de rouwdienst te Opheusden vervulde ter nagedachtenis aan ds.A.van Herwaarden die aldaar een week eerder op de preekstoel door de bliksem werd getroffen en ter plaatse overleed. Liet een 'te groote aandoening' hem niet toe bij het graf te spreken met des te meer vrijmoedigheid mocht hij de rouwdienst leiden. We lezen in de beschrijving van die dienst dat de kerk van Opheusden de toegestroomde schare destijds nauwelijks kon bevatten. Hij sprak bij die gelegenheid over Genesis 5:24: 'Hench wandelde met God; en hij was niet meer, want God nam hem weg'. Hij liet tevens Psalm 89:1 zingen, de psalm die ds.van Herwaarden had opgeslagen toen de hevige donderbuien boven Opheusden woedden. 'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheer'. Na het Betuwse Kesteren vertrok van der Werff naar de Alblasserwaard. Hij diende aldaar de gemeente Oud Alblas (1857-1859) waar hij de bekende ds.A.P.A.du Cloux opvolgde. Vervolgens werd hij predikant te Wijk bij Heusden (1859-1862) en Huizen (1862-1864). Op 14 februari 1864 werd hij tot predikant bevestigd in Elspeet. De bevestigingsdienst werd geleid door ds.S.H.Buitendijk uit Harderwijk die bij die

gelegenheid sprak over Jacobus 1:21b: 'Ontvangt met zachtmoedigheid het woord dat in u geplant wordt, hetwelk uw zielen kan zalig maken'. Mogelijk werd hij daarbij geïnspireerd door de gelijknamige tekst die het klankbord van de Grote kerk van Harderwijk siert welke hij normaliter beklom. Van der Werff deed intrede met Johannes 1:43a: 'En hij leidde hem tot Jezus'. Over zijn ambstperiode in Elspeet is niet veel meer bekend dan dat halverwege zijn ambtsbediening de gemeente koos voor een kiescollege voor het geval dat de gemeente vacant zou raken. Bij het beroepingswerk kregen in zo'n college naast de kerkenraad ook 'gewone' gemeenteleden zitting. Eerder werd met ruime meerderheid van stemmen dit aan de kerkenraad alleen toevertrouwd. Naar de reden van deze verandering van stemming kunnen we alleen gissen, zonder overigens antwoord te krijgen. Tienmaal kreeg hij vanuit Elspeet een beroep naar elders. Dat waren de hervormde gemeenten Heemse, Aalst, Ommeren, Giessen-Oudkerk, Ommeren (voor de tweede keer), Waspik, Ooltgensplaat, Blauwkapel en Staphorst. Opvallend is de homogeniteit van gemeenten die heden ten dage niet meer denkbaar is. Elke keer bedankte hij. Totdat hij een beroep kreeg uit IJsselmuiden. Dit beroep nam hij aan en derhalve deed hij op 28 september 1873 afscheid met een preek over Handelingen 20:32: 'En nu, broeders, ik beveel u Gode, en de woorden Zijner genade, Die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder alle heiligen'. IJsselmuiden en Grafhorst diende ds. van der Werff van 1873 tot 1875. Daarna vertrok hij opnieuw naar Kesteren. Hij is vooral in die tweede periode tot rijke zegen geweest en velen zijn onder zijn prediking tot bekering gekomen, volgens de overlevering. Van der Werff stond in Kesteren tot aan zijn overlijden in het ziekenhuis op de Jodenberg te Nijmegen op 29 januari 1887. Hij is vervolgens begraven in de nabijheid van de kerk. Of er een zerk op zijn graf heeft gestaan is niet bekend. Het lijkt me wel toe daar een zoon uit hun huwelijk steendrukker van beroep was. Mocht deze er in ieder geval hebben gestaan dan zal deze zoals met vele anderen het geval was bij het bombardement van de kerk in de Tweede Wereldoorlog teloor zijn gegaan. Van ds. van der Werff is voorts geen afbeelding bekend. Wel is er een preek bewaard gebleven. Die is het lezen en overdenken meer dan waard. Deze preek handelt over Maleachi 4:2: 'Ulieden daarentegen, die Mijn naam vreest, zal de Zonne der gerechtigheid opgaan, en daar zal genezing zijn onder Zijn vleugelen en gij zult uitgaan en toenemen als mestkalveren'. We laten tenslotte met een enkel citaat uit genoemde preek ds. J. van der Werff aan het woord.

Tot de onbekeerde zondaren spreekt hij: 'Hebt gij hier niet willen vrezen voor de naam des Heeren, wat zal die vreze dan hoog gaan, wanneer gij Hem als Rechter zult aanschouwen. Hebt gij hier niet genezing willen zoeken, dan zult u eeuwig krank blijven. Hebt u de Zonne der gerechtigheid niet over u willen laten schijnen, die zult gij dan met een verbrandende glans aanschouwen tot uw eeuwige ondergang. Wanneer dan Gods volk zal juichen, zult gij wenen.' Tot Gods volk zegt hij tenslotte: 'Weest verzekerd dat Christus de Zonne der gerechtigheid eens over u op zal gaan in de ure van de dood. In die dag, wanneer u in het graf zult nederliggen zal Jezus uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest. Dan zult u uit uw graven die dag aanschouwen. Dan zal de eeuwige Zon boven de kimmen zijn. Dan zal de rust van al uw moeite daar zijn. Die dag der eeuwigheid zal voor u zijn zonder dampen, zonder nevelen. Daar zult u dan weide vinden daar boven. Daar zult u dan ingaan en nooit weer uitgaan. Daar eeuwig het Lam Gods volgen. Daar eeuwig toenemen, eeuwig groeien, eeuwig bloeien, eeuwig zingen, eeuwige lof en dank aan God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest toebrengen'.

Bij de diensten

Komende zondag hoop ik tweemaal in Aalburg voor te gaan. In uw midden staat daarom ds. van den Berg uit Sint Anthoniepolder op het preekrooster. Van harte wensen we u gezegende diensten toe.

Ter overdenking

Wanneer u niet eerder bidden wilt dan wanneer u zich waardig en geschikt acht om te bidden, moet u nooit bidden. Want ons gebed moet niet gegrond zijn op onze waardigheid of de waarde van het gebed maar op de onwankelbare waarheid der Goddelijke toezegging. Waar het grondt op zichzelf of iets anders, is het vals en bedriegt u, al werd door grote aandoening het hart verbroken, al weende u bloeddruppels. Want daarom bidden wij, omdat wij niet waardig zijn te bidden. Juist dan zijn wij waardig om te bidden en verhoord te worden, wanneer wij geloven dat wij het onwaardig zijn en het alleen op de trouw van God wagen (...) Uw waardigheid baat u niet, uw onwaardigheid hindert u niet; maar het mistrouwen verdoemt u en het vertrouwen maakt u waardig en behoedt u. Wacht u daarom, dat ge u toch nooit waardig of geschikt acht om te bidden of te ontvangen maar wees een vrijmoedige waaghals op de waarachtige en zekere beloften van uw genadige God. (Maarten Luther)